

Ecoul

Director: CONST. I. ȘTEFĂNESCU • Redacția și ad-ția, ARAD. Bdl Regele Ferdinand 5. Telef. 333.

...Când porți prea mult cămașa afară din Ismene riști să te răcești la cap... cum a pățit-o și cel transformat peste noapte în dictator, care după ce l-a pierdut pe unul din frunziși e gata să rămână și fără al doilea și fără partid!...

Dela o zi la alta

Dezbaterile parlamentare de ieri

Discuțiunile însușite pe chestiunea stării de asediu și a cenzurii

La Cameră, d. Tătărescu, a cerut intervertirea ordinii de zi pentru a se discuta proiectul prelungirii stării de asediu.

D. Gheimegeanu, a mulțumit primului ministru că după îndelungată absență revine între deputați. Regrează că s'a scos de pe ordinea de zi raportul Bentoiu. Aceasta dintr'o greșeală, căci legea stării de asediu trebuia să fie discutată mai de vreme.

Cererea d-lui Tătărescu a fost admisă de Cameră. D. Armand Călinescu, a protestat contra intervertirii ordinii de zi și și a exprimat regretul că d. Tătărescu vine prea rar între deputați.

D. Tătărescu: „Dacă nu mă vedeți mai des este pentru că am foarte mult de lucru pentru a repara erorile comise de d-voastre. D. Călinescu, a arătat că

nu există motiv serios pentru prelungirea stării de asediu. A protestat contra menținerii cenzurii care este o vexație la adresa presei.

A terminat spunând că prelungirea stării de asediu nu e pentru a asigura ordinea în stat, ci pentru a asigura guvernarea.

D. Potârnică, a spus că regretă că un om atât de capabil ca d. Tătărescu și-a început cariera prin introducerea stării de asediu și cenzurii.

D. Tătărescu: Titlul meu de glorie va fi dacă guvernarea mea reușește să consolideze statul păstrând liniștea și ordinea.

D. Madgearu: In morminte e liniște. D. Tătărescu: Când vorbiți de morminte îmi amintesc de cele 16 morminte dela

(Continuarea în pag. IV).

Eckhardt minte

Este încă în amintirea tuturor țărăboiul și gălăgia făcută de d. Eckhardt Tibor la Societatea Națiunilor pe chestiunea tratamentului aplicat de statele succesorale, minorităților maghiare rămase în cuprinsul acestor țări.

Gălăgia d-lui Eckhardt Tibor, ca toată propaganda ungurească din streinătate, se bazează pe minciună, creată ad-hoc, fără nici un contact cu realitatea și fără grija că viitorul le va da peste obraz palma usturătoare a unei desmințiri venită din chiar sânul oficialității maghiare.

Și lucrul acesta s'a întâmplat. Confratele „Gazeta de Vest” din Oradea, între altele, citează câteva pasagii concludente în această privință, din „Micul manual de statistică maghiară”.

Nu vom reproduce în întregime cele scrise de confratele din Oradea, ci vom extrage din ele, câteva cifre, din care rezultă cum vād oficialitățile maghiare, situația conaționalilor din România.

Intr'adevăr, „Manualul statistic maghiar”, ne arată că în 1931 au fost introduse în România 196.000 exemplare de ziare, în 1932, 519.000, iar în 1933, 650.000, exemplare. Iar mai jos, același manual oficial mai arată, că Ungaria la o populație de 8.001.112 maghiari, are 6.310 școli primare, adică tot la 1.270 maghiari vine o școală primară.

Care-i situația la noi? În România, — în Ardeal, — trăesc 1.353.000 unguri. Aceștia au la dispoziția lor 1.286 școli primare, cu limba de predare maghiară, deci tot la 1051 maghiari revine o școală primară.

Și acum să revenim la celebrul domn Eckhardt Tibor. Acesta în gălăgia făcută la Societatea Națiunilor, „unde a izbit și cu pumnul în masă, — ce să-i faci? întrebunțează omul argumentele pe cari le înțelege! — a afirmat că statele succesorale împiedecă legăturile culturale dintre Ungaria și maghiari din aceste state.

Prima constatare a statistice maghiare aplică palma desmințirii pe obrazul d-lui Eckhardt, prin recunoașterea oficială a marelui număr de ziare introdus în România. Ori dacă se introduce această enormă cantitate de ziare înseamnă că maghiarii din România, au deplina libertate de a le citi, ceea ce poate constata orî care român, ros de viermele curiozității.

Iar din statistica referitoare la numărul locuitorilor pe cari cade o școală primară, rezultă că în România tot la 1.051 maghiari revine o școală primară, pe când în Ungaria, abia la 1.270 locuitori revine o școală primară.

Cu alte cuvinte, din punctul de vedere al culturii și școlarității, ungurii din Ardeal sunt cu mult mai bine situați decât frații lor de sub stăpânirea lui Horthy.

Concluzia se desprinde clar și luminoasă: Eckhardt Tibor a mințit la Societatea Națiunilor și minciuna i-a fost dată la iveală de oficiul național de statistică maghiară dela Budapesta.

Aradul furnizează „ziariști” Bucureștilor!

Nu e deloc glumă ceea ce spunem în titlu, căci vom aduce imediat și obligatoriile amănunte. Afară de alți doi-trei, tot de teapa lui — cari la Arad nici cu ghilimele nu erau taxați de ziaristi, dar în Capitala României-Mari au ajuns să fie la index chiar pe adeverajii gazetari — vom servi confrăților dela centru și dacă vor să se sesizeze, și autorităților îndrituite să se intereseze: cam ce fel de bidiganie de „ziaristru” este, un proaspăt „emigranti” arădan care-a ajuns să solicite la București subvenții pentru campanie antirevizionistă.

Noi l-am înțelege, poate în extremis l-am și admite, dacă circumstanțele n'ar fi oarecum agravante: cu nevăstă redactoare la oficiul Ligii Revizioniste a corciturii Zima Tibor, ba unii chiar spun — dăm informația sub beneficiu de inventar — că pentru gazeta pe care, târâș-grăpiș, o scoate la Arad, primește din partea aceluiaș Zima subvenții, e greu, pen-

bil de greu chiar, să duci — în caz că ai suflet și caracter — o sinceră și desinteresată campanie antirevizionistă.

Toate împrejurările pledează împotriva lui și totuși el se cramponează în a duce luptă acerbă în contra unguirilor hipnotizați de mirajul unor finuturi cari nu le vor mai aparține niciodată.

Dacă se găsesc autorități cari cunoscând promiscuitatea națională în care se bălăcește acest produs al tembelismului nostru, să-i acorde totuși subvenții, fie-ne permis a le atrage atenția asupra documentatei „Gazete Antirevizioniste” a d-lui Isaia Tolan, gazeta care înaintea tuturor, prin activitatea pe care o desfășoară și prin felul cum o desfășoară, merită mai mult ca oricare alta, subvenții. Adică mai precis: nu numai subvenții, ci și întregul și desinteresatul sprijin al tuturor românilor.

...E par'că un făcut: lucrurile bune și meritoase le punem la index. Cele rele și nefolositoare le necurajăm! Quo usque tandem?!

Jupân Trichter a descins la Timișoara

La capitala Banatului bătrânul trișor a deschis tot un tripou sub emblema de „club sportiv” ca și la Arad, însă, în spelunca dela Timișoara își jefuiește mai cu ușurință victimele — fiindcă bănașenii sunt mai naivi decât arădanii!

Nu ezagerăm deloc. Tied-losul isgonit dela Arad în urma campaniei noastre, după care și conducătorii clubului sportiv „Olimpia” și cei din fruntea autorităților sau convins că de dragul „încurajării sportului” nu mai pot tolera un exercițiu de periculos să nenorocască: ofițerimea, pe funcționarii publici și tineretul ce-l atrăgea în tripoul său — Jupân Trichter a dat asalt Timișorii. Acolo, găsindu-și complici în rândurile unor așa ziși „oameni din lumea bună” — iar pe de altă parte înșelând și bândieredina unor conducători ai clubului sportiv „Banatul” pentru o subvenție numai de zece mii lei lunar cu care „ajută sportul românesc” — trișorul Trichter a înființat un tripou și mai grandios decât cele avute la Arad. Și la Timișoara... „cer-culdereuniune al românilor” s'a deschis „cu mare fast și în prezența celor mai distinși etc., etc. din înalta societate” timișoreană — cum au anunțat ziarele minoritare — în urmă spelunca începând să lucreze în plin... De trei zile de când a luat ființă tripoul, în două nopți s'a jucat chemin de fer până a doua zi la amiază, banda

Trichter, Lef și alți trișori din Arad și de aiurea umplându și buzunarele, la fel și doi avocați, membrii protectori ai tripoului.

Cerem d-lui prefect Nistor, să se sesizeze de cele ce se petrec în locul de perdiție și sub alte forme decât cea a jocului de cărți intitulat tripoul „Banatul” — până nu e prea târziu!

Note zilnice

În viața noastră, și mai cu seamă în cea politică și administrativă, sunt atâtea absurdități și anomalii, încât dacă vor continua să se înmulțească în acelaș tempo, fără doar și poate, în scurt timp vor înăbuși întreaga activitate de acest ordin.

Una dintre aceste multe, o vom arăta în cele ce urmează. Primăria, municipiul Arad, — ca să luăm orașul nostru ca exemplu, — se administrează singure, sub controlul ministerului de interne, cu toate că în trecut municipiile erau autonome, fără amestecul nimănui.

Care-i situația de acum? Orașul nostru, — ca să ne rezumăm la Arad, — deși este tot municipiu, nu mai este autonom. Pentru orice fleac trebuie aprobarea ministerului de interne. Neajunsul acesta se manifestă în toate lucrările, dar mai cu seamă la numirea funcționarilor și în chestiunile financiare. Să începem cu cea de a doua chestiune. Municipiul Arad are bugetul propriu alimentat exclusiv din încasările ce le face dela populația orașului, fără să aibă nici un fel de subvenție din partea statului, respectiv a Ministerului de Interne. Cu toate acestea nu se poate lua nici o dispoziție mai impor-

tantă, au caracter financiar, fără aprobarea ministerului. Din aceasta decurge cealaltă chestiune, a neputiinții număriri de noi funcționari.

Intr'adevăr, la municipiul Arad au devenit, mai multe posturi de funcționari superiori, vacante. Și aceste vacanțe nu pot fi completate, — deși serviciul suferă, — pentru că Ministerul de Interne nu admite noui numiri și nu admite nici angajarea de noui cheltueli de personal.

Situația e clară deci. Primăria încasează bani, dar nu-i poate folosi cum vrea, nu poate face cu ei ce vrea. De ce lucrul acesta? Pur și simplu, de dragul principiului centralizării administrative. Și această centralizare, e marele păcat co-

mis de guvernele de după războiu, numai din meschine și mărunte interese de partid. Căci toate partidele ce-au trecut pe la cârma țării, au ținut să-și plaseze partizanii pe la primării. Ori lucrul acesta, respectând ad literam autonomia municipiilor, nu-l putem face, decât subordonând autonomia lor Ministerului de Interne. Și aceasta au făcut-o prin toate legile și reformele administrative votate până acum.

Starea aceasta împiedecă bunul mers al lucrărilor le întârzie, dar rotitele se n'vârt conform legii.

Cine va remedia acest rău, dând mai multă libertate de acțiune comunelor și municipiilor, acela, într'adevăr, văr binemerita dela ele.

